

JAARVERSLAG EXAMENCOMMISSIE FACULTEIT DER WIJSBEGEERTE EUR

I januari 2016 tot en met 31 december 2016

In de Wet Versterking Besturing (WVB) is bepaald dat de examencommissie een jaarverslag aan de decaan van de faculteit dient te overleggen. Dit verslag heeft betrekking op de werkzaamheden van de examencommissie van de Faculteit der Wijsbegeerte van de Erasmus Universiteit Rotterdam over de periode I januari 2016 tot en met 31 december 2016.

In 2015 is bij het bureau van de Faculteit der Wijsbegeerte een reorganisatie ingezet. Deze reorganisatie heeft in 2016 haar beslag gekregen. Voor de examencommissie betekent dit dat de secretariële- en beleidsmatige ondersteuning uit elkaar gehaald is en dat de medewerkers van het secretariaat van de examencommissie de processen op een nieuwe manier zijn gaan inrichten. Waar nodig en mogelijk is een professionaliseringslag gemaakt. Tevens is besloten alle correspondentie met studenten digitaal af te handelen, waarmee afhandeltijd en doorlooptijd aanzienlijk zijn verkort.

Doordat meerdere medewerkers bij het secretariaat van de examencommissie zijn betrokken is de kwetsbaarheid verminderd. Het streven is dat de nu ingezette verbeterprocessen in 2017 afgerond worden.

In 2016 zijn in het kader van de professionaliseringslag door de opleidingsdirecteur opleidingsplannen en toetsplannen opgesteld en is door de EC een toetsprotocol opgesteld. De examencommissie streeft er naar om in 2017 het aldus vastgelegde beleid uit te voeren en daar waar nodig bij te stellen.

Het jaarverslag is opgesteld volgens de “Handreiking indeling Jaarverslag examencommissie”.

Dr. P. Schuurman
Voorzitter examencommissie Faculteit der Wijsbegeerte

Inhoudsopgave

1. DE EXAMENCOMMISSIE	3
2. REGELGEVING.....	5
3. KWALITEIT VAN TOETSING EN EXAMINERING.....	6
Bachelor 1	6
Bachelor 2	6
Bachelor 3	7
Master.....	7
4. INDIVIDUELE ZAKEN.....	10
5. VOORUITBLIK.....	12
6. TABELLEN	13

I. DE EXAMENCOMMISSIE

I.1 De opleidingen waarvoor de examencommissie werkzaam is

De examencommissie van de Faculteit der Wijsbegeerte (hierna EC) is werkzaam voor de bachelor opleiding Wijsbegeerte (voltijd en deeltijd), de bachelor opleiding Wijsbegeerte van een Wetenschapsgebied, sinds september 2015 Philosophy of a specific discipline genoemd, de masteropleiding Filosofie (voltijd en deeltijd), de masteropleiding Filosofie van een Wetenschapsgebied en de Research Master in Philosophy and Economics. De masteropleiding Filosofie (voltijd en deeltijd) en de masteropleiding Filosofie van een Wetenschapsgebied worden sinds 1 september 2016 aangeboden als één opleiding, de Master Philosophy. De taken van de examencommissie voor de Research Master in Philosophy and Economics worden uitgevoerd door de opleidingsdirectie van deze opleiding.

I.2 Het kader waarbinnen de EC werkt

De EC verricht haar werkzaamheden binnen het kader van de opgestelde Regels en Richtlijnen van de examencommissie en de Onderwijs- en Examenregelingen van de bachelor- en masteropleidingen die de faculteit verzorgt. Tesaamen vormen deze regelingen het Studiereglement.

De studiereglementen van de bachelor- en masteropleidingen die de faculteit verzorgt zijn op 1 september 2016, na wijziging, vastgesteld bij besluit van de decaan van de faculteit na verkregen instemming van de faculteitsraad.

I.3 Bevoegdheden en taken

De EC is het orgaan dat op objectieve en deskundige wijze vaststelt of een student voldoet aan de voorwaarden die de Onderwijs- en Examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad. De EC beoordeelt de kwaliteit van toetsing en de uitvoering van het Bindend Studie Advies (BSA) aan de hand van het facultair toetsbeleid. Daarnaast houdt de EC toezicht op de samenhang van de (individuele) examenprogramma's, de kwaliteit van de bachelor- en mastertheses en het afgeven van bewijzen van toelating tot de masteropleiding. De kwaliteit van de opleidingen wordt hiermee gewaarborgd. Tevens houdt de EC zicht op cursusrendementen en tentamenresultaten. Hierover informeert zij de Opleidingscommissie en de opleidingsdirecteur.

I.4 Personele samenstelling van de examencommissie

De EC bestaat uit vijf leden die zijn benoemd door de decaan van de faculteit. De EC was ten tijde van het verslagjaar als volgt samengesteld:

- Dr. H.A. Krop (lid, docent Geschiedenis van de wijsbegeerte)
- Dr. A.W. Prins (lid, docent Filosofie van mens en cultuur)
- Drs. F.H.H. Schaeffer (voorzitter, docent Theoretische filosofie)
- Dr. P.J.J. Delaere (lid, docent Praktische Filosofie)

- Dr. P.M.L. Steenbakkers (extern lid tot 1-8-2016, docent Universiteit van Utrecht).
- Drs. T. Herold (secretaris)

De positie van extern lid was vanaf 1-8-2016 vacant.

1.5 Ondersteuning

Binnen haar functie besteedt de secretaris gemiddeld één dag per week aan de afhandeling van de correspondentie, organisatie van tentamens, controle van aangevraagde examens en de cijferadministratie. In piekperiodes, waarbij gedacht moet worden aan de verzending van de pre- en bindend studieadviesbrieven en de door de EC gestelde deadlines voor het aanvragen van master- en bachelor examens, kan dit oplopen tot twee à drie dagen per week. De studentenadministratie Wijsbegeerte draagt zorg voor de administratieve organisatie van de centraal schriftelijke tentamens en de afhandeling van aangevraagde bachelor- en masterexamens.

1.6 Facilitering

De EC maakt gebruik van de materiële middelen die de faculteit tot haar beschikking heeft.

1.7 Gevoerd overleg

De voorzitter en de secretaris overleggen minimaal één keer per week over de af te handelen correspondentie. De voorzitter en de secretaris nemen als raadgevende leden deel aan de vergaderingen van opleidingscommissie. Wanneer nodig vindt er overleg plaats tussen de opleidingsdirecteur, de voorzitter van de OC, de voorzitter van de EC en de decaan.

De EC heeft gedurende de verslagperiode acht keer vergaderd. De besluiten- en afsprakenlijsten die naar aanleiding van deze vergaderingen zijn opgesteld worden ter kennisname aan het faculteitsbestuur, de opleidingsdirecteur en de opleidingscommissie verzonden. In augustus heeft de EC een aparte BSA-vergadering belegd waar in het bijzijn van de studieadviseur de afzonderlijke ontheffing van BSA verzoeken werden behandeld.

De voorzitter neemt deel aan de vergaderingen van het universitaire Overlegorgaan Voorzitters Examencommissie (=OVE). Tevens neemt de voorzitter deel aan periodieke bezoeken van het OVE aan de examencommissie van de afzonderlijke faculteiten. De secretaris heeft tijdens het verslagjaar zes maal deelgenomen aan het Secretarissenoverleg.

2. REGELGEVING

2.1 Regelgeving van de EC zelf

De Regels en richtlijnen van de examencommissie voor de bachelor- en masteropleidingen zijn voor het studiejaar 2016/2017 tekstueel gewijzigd.

2.2 Onderwijs- en examenregelingen (OER)

De Onderwijs- en examenregelingen van de bachelor- en masteropleidingen die de faculteit verzorgt zijn waar nodig tekstueel gewijzigd en na instemming van de Faculteitsraad vastgesteld door de decaan van de FW.

2.3 Studiereglementen

Voor ieder van de volgende opleidingen zijn de Onderwijs- en Examenregeling, de Regels en Richtlijnen van de EC en de Beroepsprocedure in één Studiereglement ondergebracht: de voltijdse en deeltijdse Bachelor, de Double Degree Bachelor en de Master.

3. KWALITEIT VAN TOETSING EN EXAMINERING

3.1 Toetsbeleid voor zover het de EC betreft

De EC stelt bij elk programma vast of leerdoelen, toetsing en werkvormen een samenhangend geheel vormen. Hierbij wordt gekeken naar het niveau van toetsing, de programmering van de toetsen en de afstemming van verschillende toetsvormen. Wanneer knelpunten worden geconstateerd voert de EC met de opleidingsdirecteur overleg om verbeteringen voor te leggen aan de betreffende docenten.

3.2 Kwaliteitsborging van toetsing

3.2.1 Onderwerp van toetsing (leerdoelen / onderwijsvormen)

Door de aard van het vak filosofie vormt het schrijven van werkstukken en essays een belangrijk onderdeel van de tentaminering. Aan de werkstukken wordt niet alleen het inzicht in de stof getoetst, maar ook de zelfstandige verwerking daarvan in argumentatief adequate stukken. Ook in de centraal schriftelijke tentamens wordt veelal gewerkt met essayvragen gericht op het toetsen van zowel feitenkennis en inzicht in probleemstellingen als de schriftelijke weergave daarvan.

Bachelor 1

De nadruk in het eerste jaar ligt op de toetsing van specifiek wijsgerige vaardigheden die studenten in staat stellen hun studie naar tevredenheid en met succes af te ronden. De vereiste wijsgerige vaardigheden zijn:

- het mondeling en schriftelijk kunnen weergeven van relevante begrippen en opvattingen van bestudeerde auteurs;
- het begrijpend (= analyserend en samenvattend) kunnen lezen: het filosofisch probleem in een tekst identificeren, de argumentatieve structuur blootleggen, achterhalen met wie de auteur in gesprek is en wat zijn bijdrage is aan het permanente gesprek dat filosofie is;
- het kunnen vinden en hanteren van geselecteerde primaire bronnen en secundaire literatuur;
- een oefening in debatteren;
- het kunnen schrijven van een 'peer review' van het werk van medestudenten;
- het kunnen schrijven van een kort filosofisch essay voor een breed publiek;
- het kunnen houden van een korte presentatie van 5 minuten.

Toetsing in deze studie is daarom verdeeld in essayopdrachten, centraal schriftelijke tentamens met zowel open als gesloten vragen, een peer review en een presentatie.

Bachelor 2

Het tweede jaar moet de studenten duidelijk maken wat hun individuele sterke en zwakke kanten zijn, hoe deze zijn te verbeteren, en welke specialisaties het best bij hun individuele profiel aansluiten. Toetsing in deze fase van de studie is daarom verdeeld in korte essayopdrachten afgewisseld met werkstukken en centraal schriftelijke tentamens. In deze toetsen wordt getracht te toetsen of studenten beschikken over de vaardigheden en kennis beschreven in de eindtermen bachelor 2.

Bachelor 3

Het derde jaar moet de individuele studenten duidelijk maken of doorstroming in de reguliere masteropleiding of de Research Master bij hun wensen en vermogens aansluit, of dat het beter is hun studie wijsbegeerte af te ronden met het bachelordiploma — eventueel als aanloop naar een Master elders. De student dient tijdig een begeleider van de bachelor thesis te kiezen en deel te nemen aan de Bachelor Scriptiewerkgroep (zie Protocol bachelorthesis). De nadruk in het derde jaar ligt op de toetsing van de vaardigheden die nodig zijn voor het doen van elementair literatuuronderzoek en het schrijven van een kleine afstudeerscriptie.

Master

De masteropleidingen kenmerken zich door een verdere inhoudelijke specialisatie en verdieping. Toetsvormen bestaan in deze fase voornamelijk uit het schrijven van deelopdrachten en essays, papers en langere werkstukken, onder intensieve begeleiding van de individuele docenten. Daarnaast wordt een aantal cursussen afgesloten met een schriftelijk tentamen, veelal in combinatie met de genoemde schriftelijke opdrachten. In deze opdrachten en tentamens worden de volgende zaken getoetst: (toepassing van) kennis en inzicht; vaardigheden en communicatie; attitude en oordeelsvorming en leervaardigheden.

3.2.2 Eisen gesteld aan toetsing (transparantie, betrouwbaarheid, efficiëntie, validiteit)

De transparantie van de toetsen wordt geborgd door voorbeeldvragen beschikbaar te stellen aan studenten. Bovendien zijn studenten voor aanvang van de toets op de hoogte van het tijdstip waarop de toets plaatsvindt; de vorm en omvang van de toets; de beschikbare tijd; de normering en hoe de voldoende/onvoldoende grens (cesuur) bepaald wordt.

Toetsen worden ontwikkeld door de verantwoordelijke docent en worden door de tweede lezer gecontroleerd middels een aftekenlijst centraal schriftelijke tentamens. Hiermee wordt beoogd de betrouwbaarheid van de toetsen te waarborgen.

De EC streeft om in 2017 ook maatregelen te nemen om de validiteit van de toetsen gestructureerd te evalueren.

3.2.3 Wijze waarop EC invulling geeft aan haar verantwoordelijkheid

Het toetsen van studenten en het vaststellen van de resultaten wordt tijdens de studie overgelaten aan de expertise van individuele docenten. De examencommissie wijst de docenten die voor een bepaalde cursus verantwoordelijk zijn aan als examiner. De examiner beoordeelt zonder druk van buitenaf alle toetsen binnen de gestelde kaders van toetsbeleid en OER-en. Indien een docent niet bekwaam blijkt te zijn als examiner, heeft de EC de bevoegdheid de examenbevoegdheid van de docent te ontnemen. De EC draagt er zorg voor dat de examinatoren bekend zijn met de kwaliteitseisen die aan toetsen worden gesteld, met hun taken en verantwoordelijkheden als examinatoren, de mogelijkheden tot docentprofessionalisering op het gebied van toetsing, de OER en bijbehorende richtlijnen.

3.2.4 Evaluatie van de kwaliteitsbewaking

Zoals eerder in dit verslag genoemd heeft de EC inzake de borging van het toetsbeleid in haar vergadering van 18 oktober 2013 besloten een aftekenlijst voor centraal schriftelijke tentamens op te stellen die door de docent(en) en tweede lezer moeten worden afgetekend. De opgaven van de toetsen worden elke ronde gecontroleerd aan de hand van de gegevens op het verplichte voorblad en gearhiveerd door de EC en moeten een week voor de afname worden ingeleverd bij de secretaris. Bij de centraal schriftelijke tentamens, met uitzondering van de hertentamens, wordt een tentamenevaluatieformulier toegevoegd. De resultaten van deze evaluaties worden door de secretaris verwerkt en ter kennisgeving aan docenten verzonden en bieden de examencommissie de mogelijkheid een vinger aan de pols te houden.

In 2016 heeft de EC studentpanels per bachelor –en masterjaar opgericht om zo de tentamens te evalueren. In 2017 zal de EC deze vorm van kwaliteitsbewaking evalueren.

3.2.5 Gerealiseerde eindniveau van studenten (beoordeling thesis, samenstelling afstudeercommissie)

Om de objectiviteit te bevorderen wordt bij de beoordeling van de bachelor thesis meer dan één beoordelaar betrokken. De inhoudelijke toetsing van de bachelor thesis wordt voor elke individuele student uitgevoerd door een begeleider en een adviseur uit een andere leerstoelgroep. Iedere bachelor thesis wordt ter beoordeling aan twee leden van de EC voorgelegd.

Ook bij de master thesis is meer dan een beoordelaar betrokken. De inhoudelijke toetsing van individuele scripties vindt plaats door een voor elk individuele student samengestelde afstudeercommissie die in de masterfase bestaat uit een begeleider, een adviseur uit een andere leerstoelgroep (of, in het geval van een Master Filosofie van een Wetenschapsgebied eventueel uit een andere faculteit) als tweede begeleider, en een voorzitter. Behoudens uitzonderingen zal de voorzitter van de leerstoelgroep van de (eerste) begeleider optreden als voorzitter van de examencommissie. Iedere master thesis wordt ter beoordeling aan twee leden van de EC voorgelegd. Gedurende het verslagjaar zijn er 28 bachelor- en 28 masterexamens afgenomen. De organisatie van de examens ligt in handen van de secretaris en de studentenadministratie Wijsbegeerte.

De examens in 2016 zijn als volgt over de verschillende opleidingen verdeeld:

- Bachelor Wijsbegeerte: 19
- Bachelor Wijsbegeerte van een Wetenschapsgebied: 9
- Master Filosofie: 12
- Master Filosofie van een Wetenschapsgebied: 6
- Research Master in Philosophy and Economics: 10

3.3 Voorzieningen studenten met een FB

Studenten met tijdelijke of structurele vormen van functiebeperking kunnen voor de duur van deze beperking binnen redelijke grenzen gebruik maken van bijzondere faciliteiten. Deze faciliteiten, waaronder aanpassing van tentamenvoorzieningen

moeten ertoe bijdragen dat sprake is van een gelijke kans op studiesucces. Studenten met dyslexie krijgen toestemming om a) tentamen af te leggen in de zalen M1-05/M1-06 met verlenging van de tentamentijd met een half uur of b) het gebruik van Kurzweil in computerzaal H5-02. Voor studenten met een tijdelijke vorm van functiebeperking wordt naar een oplossing op maat gezocht, zoals het afleggen van een schriftelijk tentamen in een afzonderlijke ruimte bij de faculteit waarbij de officiële tentamentijden in acht worden genomen. Dit kan betekenen dat de secretaris van de EC of een docent aanwezig is tijdens de avonduren. In 2016 zijn er 23 verklaringen functiebeperking afgegeven.

3.4 Fraude en plagiaat

De EC controleert streng op fraude en plagiaat. Een docent die fraude vermoedt, is verplicht dit te melden bij de EC. De commissie onderzoekt de beschuldiging en kan vervolgens een sanctie opleggen. Voor zowel de bachelor als de masterthesis moet de begeleider het Turnit-in percentage aangeven op het goedkeuringsformulier aanvraag examen. Gedurende het verslagjaar is bij twee studenten plagiaat geconstateerd in een essay. Dit is gemeld bij de EC, de studenten in kwestie zijn gehoord en maatregelen zijn getroffen.

4. INDIVIDUELE ZAKEN

4.1 Besluiten en individuele verzoeken

Toegekende vrijstellingsverzoeken: 7

Afgewezen vrijstellingsverzoeken: 3

Toegekende stages: master Filosofie: 0 / bachelor wijsbegeerte: 2 / bachelor

Wijsbegeerte van een Wetenschapsgebied: 0

Goedkeuring bachelor-3-programma Wijsbegeerte: 15 verzoeken.

Goedkeuring bachelor programma Wijsbegeerte van een Wetenschapsgebied: 11 verzoeken.

Goedkeuring masterprogramma Filosofie: 12 verzoeken.

Goedkeuring masterprogramma Filosofie van een Wetenschapsgebied: 4 verzoeken.

Verzoek om verzwaring studielast van cursussen: 0 verzoeken toegekend.

Verzoek inzake studeren in het buitenland: 4

Afgifte verklaring functiebeperking: 23 verklaringen afgegeven

4.2. Bindend studieadvies (BSA) bachelor Wijsbegeerte

4.2.1 Voltijd

Om te voldoen aan de normen van dit bindend studieadvies dienen aan het einde van het eerste jaar van inschrijving minimaal 60 European Credits van het eerste bachelor jaar te zijn behaald. Aan het einde van het tweede jaar van inschrijving dienen alle onderdelen van het eerste bachelor jaar (60 European Credits) behaald te zijn. In het kader van deze regeling worden ook studiepunten meegerekend voor cursussen waarvoor de examencommissie een vrijstelling heeft afgegeven.

Cohort 2015 VT (1^e jaar inschrijving):

Afgegeven BSA in augustus 2016: 20x positief, 4 x aangehouden, 7 x negatief, 6x staker voor 1/2/2016.

4.2.2 Deeltijd

Om te voldoen aan de normen van dit bindend studieadvies dient het gehele eerste bachelor jaar (60 European Credits) aan het einde van het derde jaar van inschrijven te zijn afgerond. In het kader van deze regeling worden ook studiepunten meegerekend voor cursussen waarvoor de examencommissie een vrijstelling heeft afgegeven.

Cohort 2014 DT (1^e jaar inschrijving):

Voor het cohort 2014 wordt in augustus 2017 een BSA afgegeven. Voor de studenten uit de deeltijd opleiding zal na drie jaar inschrijving een BSA uitgebracht worden.

4.3 Advisering waardering buitenlandse diploma's met oog op toegang promotie

De EC heeft in het verslagjaar geen buitenlandse diploma's gewaardeerd met het oog op toegang tot promotie.

4.4 Klachten en geschillen

Er zijn gedurende het verslagjaar geen bezwaren aangetekend bij het College van Beroep voor de Examens.

5. VOORUITBLIK

Op het moment van het opstellen van dit jaarverslag is het nog te vroeg om definitieve conclusies te trekken mbt de gevolgen van de invoering van Nominaal is Normaal (N=N) per 1 september 2014. Vooralsnog lijkt het erop dat er sprake is van een lichte stijging mbt studenten die nominaal studeren.

In september 2015 is het vernieuwde bachelorprogramma Philosophy of a Specific Discipline ingevoerd (voorheen Wijsbegeerte van een bepaald Wetenschapsgebied). De invoering hiervan heeft geleid tot een veranderingen in de onderwijsprogramma's en een grote toename in studentenaantallen.

In 2016 is een geheel nieuwe Engelstalige Master Philosophy ingevoerd; ook hier wordt een toename in studentenaantallen verwacht.

De EC streeft in 2017 naar het actief handhaven en verder verbeteren van de kwaliteit van de toetsing bij de vernieuwde opleidingen. Wat betreft de begeleiding van de bachelorscripties en masterscripties zal onder andere aandacht worden besteed aan een optimale verdeling van de begeleidingswerklast over het docentencorps. Meer in het algemeen zal de werkbelasting van het wetenschappelijk personeel in kaart worden gebracht.

6. TABELLEN

Aanvangscohort Opleiding	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016*
BA Wijsbegeerte VT	40	48	35	25	22	37	37	38
BA Wijsbegeerte DT	23	36	21	18	34	32	46	24
BA Wijsbegeerte van een Wetenschapsgebied	64	81	29	41	62	98	214	234
MA Filosofie	8	14	26	10	10	16	18	20
MA Filosofie van een Wetenschapsgebied	2	3	5	6	10	8	4	3
ReMa in Philosophy and Economics	9	5	4	4	7	11	6	9

* Peildatum is 1 september 2016

Aantal verstrekte getuigschriften per opleiding	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016*
BA Wijsbegeerte VT	13	31	8	11	12	8	17	11
BA Wijsbegeerte DT	2	4	1	7	10	8	8	7
BA Wijsbegeerte van een Wetenschapsgebied	11	24	2	16	20	13	12	13
MA Filosofie	7	11	-	7	16	11	5	13
MA Filosofie van een Wetenschapsgebied	3	2	-	2	3	5	5	6
ReMa in Philosophy and Economics	1	6	1	8	6	4	6	10

* Peildatum is 31 december 2016